

Štampa vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravištvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Čežniki katol. tis-
kovnega društva do-
živajo list brez po-
sebne naročnina.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 44.

V Mariboru, dne 2. novembra 1899.

Tečaj XXXIII.

Pruski topovi.

Ako še dosedaj kedo ni verjel, da so avstrijski Nemci izdajice habsburške vladarske hiše in avstrijske države, ako ni verjel, da vse njih misli uhajajo le na Prusko in pruskega kralja, ta se je lahko o resnici teh trditev prepričal v zadnjem zasedanju avstrijskega državnega zbora. Nemški poslanec Türk je izgovoril ondi dne 24. oktobra nesramne veleizdajalske besede: »Ako boj med Čehi in Nemci na Češkem ne preneha, mora nastati državljanska vojska, v katero bodo posegli Prusi s svojimi topovi, da ustrahujejo prešerne Čehi.« Ko je nemška izdajica izustila te besede, nastala je med slovanskimi poslanci viharna nevolja in nepopisna razburjenost. Slovanski poslanci so klicali iskariot-skemu Nemcu: »Izdajica! Pruski vohun! Idite na Prusko!« in druge izraze užaljenega domoljubja. Tiho, kakor miš pa so ostali pri teh besedah nemški liberalci, nemški nacionalci, nemški radikalci in — ministri sedanje vlade.

S stališča svojega strogo avstrijskega mišljenja obsojamo seveda z vso dušo izdajalske besede nemškega poslanca. A iz mnogih ozirov pa smo mu tudi hvaležni za odkritosrčno izjavo. Že več let opazujejo avstrijski politiki, da se je pri nemških strankah začela ohlajevati ljubezen do habsburške vladarske hiše in avstrijske države, nasprotno pa, da se je vedno bolj utrjevalo in širilo med avstrijskimi Nemci slavljenje Bismarkovo, navdušenje za pruske cesarje in hvalisanje prusko-nemških državnih razmer. Vendar se

je vse to še skrbno in bojzljivo prikrivalo, le tuintam je nemška mladina vsled prevelikega uživanja opojnih pijač nepremišljeno izdajala svoje srčne tajnosti. Toda kdo se ozira na mladino, posebno še na nemško mladino? Z izgovorom: »To so še otroci!« se pozabi na celo stvar. Zdaj pa nam je dne 25. oktobra dokazal ne morda otrok, ne polični pobalin, ne gostilniški pijanec, ampak osivel mož, zaupnik nemškega naroda, državni poslanec g. Türk, da pijana nemška mladina ni osamljena, ampak, da tudi trezni Nemci na Avstrijskem mislijo ravno tako izdajalsko, ravno tako efijaltsko. Prusofilsko mišljenje prodrlo je v Avstriji že celo tako daleč, da sedijo sedaj na vladnih klopih ministri, ki nimajo nobene karajoče besede za veleizdajalstvo nemških poslancev. Slovani so užaljeni, kadar se javno izdaja vladarska rodovina in Avstrija, ministri Njih Veličanstva presvetlega cesarja pa — molčijo!

Že prej smo vedeli, a sedaj je tudi jasno dokazano, zakaj so delali Nemci take nemire, ko se je Čehom z jezikovnimi naredbami dalo nekoliko narodnih pravic. Bili so prepričani, da se jim nobena krivica ni zgodila z jezikovnimi naredbami. Toda glavni prusaški kričači uporabili so priliko ter kričali pred nemškim ljudstvom, da se jim godi le krivica. Vznemirjali so ljudske množice ter jih nagovarjali k upor. Priprosto nemško ljudstvo še ni šlo skupno za njimi, prišlo je le do manjših izgredov. Toda ljudstvo se tako disciplinira in ko bodo hujskači v bodoče zopet našli kako navidezno krivico, tedaj je več kakor verjetno, da avstrijski nemški

narod dejstveno izda cesarja in Avstrijo, ter se ponudi — Prusom!

Če smo Slovani dosedaj bili že itak po svojem številu poklicani, da postanemo gospodarji Avstrije, nas kličejo sedaj h gospodstvu tudi naše podaniške dolžnosti. Mi smo zvesti podložni slavni Habsburžanov, zato smo poklicani v sedanjem času, da izpodrigno prusaške Nemce iz državnih, deželnih, sploh iz vseh služb ter vzamemo krmilo v svoje roke. Mi hočemo Habsburžanom ohraniti prestol in državo.

Naša politika mora torej skrbeti, da vničimo v Avstriji nemško premoč ter postavimo na njeno mesto vsem narodom pravično moč Slovanov. Ta politika se mora začeti v borni vasi ter se dosledno izvajati do delegacijske politike. Izginiti morajo iz naših vasi, trgov in mest prusaško-nemške pijavke krčmarjev, trgovcev, kupčevalcev. V uradih med slovanskimi narodi morajo sedeti Slovani, ne pa uradniki, ki so v zasebnem življenju strastni Prusaki, kakor je to sedaj mnogokje pri nas Slovincih navada. Vzajemnost slovanskih avstrijskih narodov se mora kazati v prosvetnem in gospodarskem oziru. Mi Slovenci se moramo opirati na najbližje nam Hrvate. Gledé zunanje politike mora biti naša skrb, da se razruši trozveza, posebno zveza s Prusijo ter sklenejo zveze z državami, ki so Slovanom prijazne.

Če izvedemo to politiko, tedaj bo za vselej umrla v Avstriji nemška premoč, izgnila bo razlika med manj- in večvrednimi narodi in nastala bo enakopravnost za vse narode avstrijske. To enakopravnost pa bodo

Listek.

Pisma mladega urednikoviča.

Zakaj Vam mladi urednikovič tako dolgo ni pisal? Ker ni hotel! Ali mislite, da je mladi urednikovič oseba, s katero se da kar tako poljubno pometati? Ne, tisočkrat ne! Mene, mladega urednikoviča, je tiskovno društvo globoko užalilo. Ko je naš prejšnji urednik bil poklican na okrožno sodišče, da proučuje za dalj časa okrožno-sodiščne ječe, takrat bi bilo edino pravično, da mene, mladega urednikoviča, posadijo na uredniško mesto. Toda prezrli so moje izvanredne časnikarske zmožnosti in me pustili obsedeti na mojem dosedanem mestu. Bil sem osramočen in užaljen! In vsled tega sem odslej deloval za list z največjo hladnokrvnostjo. To se je listu tudi poznalo kakor Kajnu, da je ubil Abela. Prosim, od istega časa sem ni imel državni pravdnik niti enkrat priložnosti, da bi ga zaplenil. List je začel propadati...! Klaverno-žalostno je hodil moj sedanji urednik in gospod po uredniški sobi ter prebiral vedno redkeje dohajajoče dopise, upravnik je otožno gledal hirajoče število naročnikov, tiskovno društvo pa se je prijemalo za glavo in odborniki so si šepetali: »Kaj bo, kaj bo?«

In sedaj se je vzbudilo usmiljenje v mojem srcu. Ah, mladi urednikovič ima dobro srce! V njegovi rodbini se dobro srce podeduje, kakor v nekaterih jetika. Zopet je zastavil svoje pero za list. Napel je strune in živahni glasovi so se razlegali iz našega uredništva. Ubiral jih je mladi urednikovič. In naš list se je začel zopet dvigati... Veselje je zavladovalo vsled tega v uredništvu in upravištvu in tiskovnem društvu. Naredil jim je to veselje mladi urednikovič.

Z novim letom pa namerava mladi urednikovič tudi našim naročnikom narediti veselje. V decembru bo mladi urednikovič celi mesec sedel na ceni našega lista, da jo potisne doli, da jo zniža. Za to delo ne zahtevam nobenega plačila, ampak samo za majhno uslugo prosim cenjene naročnike. Mladi urednikovič bi rad mnogim ljudem naredil veselje, ker je tako dobrega srca, zato nagovarjajte, vnamajte, navdušujte svoje prijatelje in somišljenike, da si naroče naš list. S ponosom bo zrl potem mladi urednikovič v slovanski svet, ko bo tolikim naročnikom znižal naročnino in v svojem srcu bo nosil blagrujočo zavest, da ni zaman sedel cel mesec na ceni našega lista.

Po novem letu pa bo Vam mladi urednikovič tudi večkrat kaj pisal, kakor dosedaj, ker bo imel več časa. Z novim letom odpade

namreč skoro gotovo časniški kolek, katerega vidite sedaj na prvi strani našega lista v četrtem kotu. Ko odpade časniški kolek, odpade tudi mlademu urednikoviču eno jako mudno delo. Časniški kolek se pritisne namreč na davkarskem uradu in zato moramo vsak teden voziti »Slovenskega Gospodarja« na davkarski urad, da ga kolekujejo. In mladi urednikovič, ki uživa v našem tiskovnem društvu veliko zaupanje, mora vsakokrat zraven. Pred našo tiskarno se ustavi voz. Lahkonogo tiskarsko osobje pribeži iz tiskarne ter začne basati na voz naš list. In ko je ves »Slovenski Gospodar« na vozu, tedaj se vsede na voz vrh »Slov. Gospodarja« mladi urednikovič. Tiskarsko osobje prime za oje in pritisne ob strani, in juhé! mi se peljamo na davkarski urad, da nas kolekujejo. Visoko vrh voza sedi mladi urednikovič, pod njim pa leži še vedno molče »Slov. Gospodar«. Ponosno in zavestno se ogleduje mladi urednikovič po ulicah, koder se vozi, bojzljivo pa se ozirajo vanj mimoprihajajoči nemški mestjani ter se radovedno izprašujejo, koga je neki danes zopet izdelal »Slov. Gospodar.« Mladi urednikovič se zaveda takrat velike moči svojega pod njim ležečega lista. Po novem letu se ne bom več vozil z listom po mestu na davkarski urad in tačas potem porabil, da Vam pišem. Nabirajte novih naroč-

delili Slovani, ker so najštevilnejši narod v državi. Ako se to izvrši, ne bo nikdo več vzdihoval po pruskih topovih, Slovani ne, ker jih ne bodo potrebovali, Nemci ne, ker se ne bodo — upali!

Državni zbor.

V torek 24. oktobra se je začela razprava o vladini izjavi zastran odstranitve jezikovnih naredb. Govorili so sami levičarji: desnica pride na vrsto prihodnje dni. Wolf je izjavil, da s tem še ni zadovoljen, kar je vlada dozdej storila Nemcem na korist. Upejati se mora nemški državni jezik, ne smejo se vstanavljati nove slovanske šole, odpraviti se morajo tudi one jezikovne naredbe, katere je že ob svojem času napravil — Stremayer. Nato se je volil odsek, ki ima pretesati nujne predloge zastran vremenskih nezgod (Nothstandsausschuss), ki šteje 36 udov. Izmed »narodne slovanske krščanske zveze« so izvoljeni dr. Gladyszovski (Rusin), Vukovič (Hrvat) in Žičkar. Izvolilo se je potem 10 članov v kvotno deputacijo, v katero je izbran iz »narodne slov. kršč. zveze« Povše. Kvotna deputacija ima v družbi z ogersko deputacijo določiti, koliko odstotkov naj plačuje skozi prihodnjih 10 let za skupne potrebe naše cesarstva Avstrija in koliko Ogerska. Ob koncu seje se je prebralo še mnogo interpelacij in raznih predlogov. Najvažnejša je bila interpelacija na pravosodnega ministra Kindingerja, katero so podpisali Čehi. Pravosodni minister je protipostavno naročil v nekem zaupnem ukazu, da se mora na Češkem pri sodiščih kot notranji jezik rabiti nemški in se mu morajo ovaditi vsi oni sodniki, ki bi temu nasprotovali. Proti navadi se je ta interpelacija prebrala glasno. Navzoč je bil minister sam. Proti njemu so vpili Čehi in ga zmerjali takó, da je slednjič moral zbežati iz zbornice. Med groznim hrupom je odšel iz zbornice tudi predsednik; zborovanje je moralo prenehati. — Govori se, da hoče vlada razpustiti državni zbor, osobito zavoljo tega, ker se zbornična večina ni hotela pokoriti vladi in ni izvolila kot I. podpredsednika levičarja Prade. Pristaviti moram k zgornji naredbi justičnega ministra, da je zdajšnji položaj na Češkem slabši, kakor pred Badenijevimi jezikovnimi naredbami. Poprej je smel vsak sodnik po svoji volji uradovati v češkem ali nemškem jeziku, a zdaj bi moral — tudi po pokrajinah, kjer prebivajo sami

nikov, da bo lahko velika množica brala pisma Vašega mladega urednikoviča.

Lenuh. »Danes ne vstanem, sem pretruden.« — »Zakaj, saj si vso noč spal!« — »Da, spal sem, a sanjalo se mi je, da sem dva sežnja drv nacepil.«

Zasolila mu je. »Kaj se mi bolj podá, cilinder ali slamnik, sestrica?« — »Za tvojo glavo je najboljši slamnik.«

Šaljiv tat. Sluga nekega častnika v Tilsitu je pred vratmi snažil hlače in sukno svojega gospoda. Približa se mu tujec, zapiše na listek nekaj besed, dene ga v kuverto in prosi slugo, naj listek nese gospodu v sobo. Častnik bere: »Če se posreči, dobro; ako ne, tudi dobro!« Takoj pošlje slugo, naj vpraša tujca, česa želi. Toda tujec je med tem zginil. Sluga se vrne v sobo v solzah: »Gospod, posrečilo se mu je. Odnese! je hlače in sukno.«

Jožka, ki je bil prvokrat v šoli, vprašajo mati iz šole prišedšega: »No Jožek! kako je bilo v šoli; ali ti je kaj všeč?« — »Nič kaj,« odgovori Jožek, »dvakrat smo molili, pa nobenkrat jedli.«

Vprašanje. Nočni čuvaj (pojoč): »Var'te ogenj, var'te luč — Bog nam daj svojo pomoč.« — Kolar (pri oknu kliče): »Ako naj vsak vse svoje varuje, po čemu nam je pa nočni čuvaj?«

Čehi, kot notranji uradni jezik rabiti le nemščino. Očividno ravna sedajnja vlada le po želji Wolfa in Schönererja.

Izmed nadaljnih govornikov o vladni izjavi so se večeraj odlikovali osobito grof Palfy, ki je v imenu českih veleposestnikov, dr. Stransky in dr. Kramař, ki sta v imenu českoga ljudstva izjavila veliko nezadovoljnost nad tem, kar je vlada učinila. Grofu Palfyju in dr. Stranskyju so večeraj ugovarjali levičarji. Danes pa, ko je prišel na vrsto dr. Kramař, so vsi nemški liberalci zapustili dvorano. Ker jim je silno neprijetno, da česki govorniki naštevajo vse grehe, katere so storile nad českim ljudstvom nemške dunajske vlade, so levičarji nenadoma danes ob pol dveh stavili predlog, da se ima končati ta obravnava. Ob tej uri odhajajo mnogokrat poslanci raznih strank iz zbornice na kosilo. A levičarji so bili danes ob tem času vsi v zbornici ter so upali si s to nepričakovano zvižajo pridobiti večino in zmago. Toda zmotili so se. Zbornica je s 168 glasovi proti 114 glasovi odklonila predlog, da se ta veljavna razprava že danes konča. Govoril je nadalje Čeh dr. Žaček. Iz besed vseh českih govornikov odmeva izraz globoke žalosti in srčne bolečine českoga naroda radi velike krivice, ki se je zgodila temu ljudstvu, katero je bilo vedno zvesto svojemu vladarju. »Za zdaj smo premagani«, je zaklical eden izmed teh govornikov, »toda mi ne obupamo; svojo pravico bomo dosegli. Skozi stoletja se je grešilo nad českim narodom. Vsled jezikovnih naredb se je v ljudstvu zopet vzbudilo upanje na pravičnost. Mi česki poslanci smo storili vse, da se v ljudstvu to upanje ohrani in okrepeča. Zdaj je to upanje za dolgo časa zopet zamorjeno.« — V imenu in po naročilu »krščanske slovanske narodne zveze« je njeni predsednik dr. Bulat oddal sledečo izjavo: »Krščanska slovanska narodna zveza je vedno delovala na to, da se mir napravi med raznimi narodi v Avstriji na podlagi enakopravnosti. Zato obžaluje, da so se jezikovne naredbe za Češko in Moravsko enostransko odpravile, dočim bi se morala podeliti vsem avstrijskim narodom jednaka ravnopravnost. Krščanska slovanska narodna zveza bo vedno delala na to, da se mladina v versko-nravnem*) duhu vzgojuje; a zahteva obenem, da se učenci poučujejo v svojem materinem jeziku. Nadalje zahtevamo, da se ima za vsak narod pri upravnih in sodnijskih uradih rabiti kot zunanji in notranji njegov narodni jezik. Krščanska slovanska narodna zveza ostane v dozdejšnji večini in bo sodelovala pri tem, kar je potrebno za veljavo in moč monarhije in posebno tudi za podporo onim prebivalcem, ki so vsled vremenskih nezgod mnogo trpeli.« Govorili so tudi dr. Katrein v imenu katoliške ljudske stranke in opat Treuinfels v imenu katoliške središčne stranke, kakor tudi Lupul v imenu Rumunov. Desnica ostane še nadalje skupaj.

Pomoč po uimih ponesrečenim posestnikom.

Odsek za podporo po vremenskih nezgodah ponesrečenih si je izbral za predsednika: Janda (Čeh), za podpredsednika dr. Silvester (nemški narodnjak) in opat Baumgartner (katoliško središče). Kot poročevalec je izbran Leopold Steiner, deželni odbornik za Nižjo Avstrijo, ki je znan veščak v teh zadevah. Pri seji tega odseka 26. oktobra sta bila navzoča minister za notranje zadeve dr. Körber in finančni minister. Škoda, katero so naredili tekoče leto nalivi, preplavljenja in toča, je grozna. Samo v nekem okraju na Češkem se ceni škoda nad 5 milijonov gold. Vlada je sicer že predložila državnemu zboru neko svoto v podporo za ponesrečence. A od vseh udov odseka se je povdarjalo, da je znesek, ki ga ponuja vlada, veliko premajhen. Kar zadeva Spodnji Štajar, so bile letos grozno zadete nekatere občine v sevniškem, kozjanskem in brežiškem okraju. Tudi v

*) Vlada je izjavila nespametno: v npravno-verskem duhu.

Slovenjegraškem okraju je naredila toča po nekaterih občinah znatno škode.

Škoda, katero je toča napravila v sevniškem okraju, se je uradno cenila na gold. 131.231, po povodnji 2.700 gold. Skupaj 133.931 gld. V kozjanskem okraju znaša škoda po toči 50.217 gld., po povodnji (Sotla) 9.495 gld. Skupaj 59.712 gld. V brežiškem okraju po toči 12.480 gld. po povodnji gold. 8.500, skupaj 20.980 gld.

V obsegu slovenjegrškega okrajnega glavarstva je bilo po toči zadetih devet občin in se je škoda cenila na 12.154 gld. Vsa uradno cenjena škoda znaša torej gold. 226.777 gld.

Po uradnih podatkih trpi veliko silo vsled teh nesreč v brežiškem okraju 750 posestnikov, v sevniškem 8550 posestnikov, v kozjanskem 2510 posestnikov, v slovenjegraškem okraju 31 posestnikov, skupaj torej 11.841 posestnikov.

Tu pa je treba opomniti, da po mnogih krajih se točne škode niti niso uradno cenile, ali, če je toča obiskala občino dvakrat, se je škoda cenila samole po prvi nesreči. Po mojih mislih to ni pametno, da se oblastniki ne naznanjajo take nesreče in se ne zahteva cenitev. Kajti, če pride do kakšne državne podpore, se jemlje ozir na uradne podatke.

Posebno hudo prizadete so v brežiškem okraju sledeče občine: Veliki Oberž po povodnji 3500 gld., Kapele po povodnji 5000 gld., Pišeece po toči 4500 gld., Pleterje po toči 1500 gld., Sromlje po toči 2000 gld., Bizeljsko po toči 4480 gld. Skupaj torej gold. 20.980.

V kozjanskem okraju: Občina Kozje po toči 120 gld., Buče po toči 60 gld., Gorjane po toči 970 gld., Podsreda po toči 8000 gld., Koprivnica po toči 80 gld., po povodnji 45 gld., skupaj 125 gld., Križanvrh po toči 4485 gld., Lastnič po povodnji 315 gld., Merčnoselo po toči 7190 gld., Št. Peter pod gorami po toči 25.215 gld., po povodnji 8000 gld., skupaj 33.215 gld., Prevorje po toči 730 gld., Zdole po toči 612 gld., Sopot po povodnji 52 gld., Veliki kamen po povodnji 250 gld., Verače po povodnji 833 gld., Veternik po toči 2755 gold., skupaj 59.712 gld.

V sevniškem okraju: Anže po povodnji 1400 gld., Blanca po toči 16.497 gld., Brezje po toči 43.435 gld., Gorica po povodnji gold. 1300, Sevnica po toči 22.050 gld., Zabukovje po toči 38.714 gld., Senovo po toči 10.335 gld., Golubinjak po toči 200 gld., skupaj gold. 133.931.

Slabostno ministerstvo.

Claryjevo ministerstvo je želelo, da se volitve za delegacije vršijo pred Vsemi svetniki. Desnica pa je rekla, da ne in da bo volila delegate, kadar bo sama hotela. To je bil močan tobak za ministerstvo. Ministerstvo se je obrnilo sedaj za pomoč do cesarja. In res cesar je pomagal. Brzojavil je grofu Claryju: »Prosim, da obvestite Javorskega, da bi Mi bilo jako drago, ako bi se volitve vršile pred državnozbornim odmorom in da me je vest o odloženju volitev zadela mučno. Franc Jožef.« S to brzojavko je dokazano, da ministerstvo brez cesarjeve pomoči nima nobenega upliva, da cesar sam pripoznava odločilno moč desnice, kajti z brzojavom se je obrnil na predsednika desnice, na Poljaka Javorskega, ne pa na nemško levico. Žalostno ulogo igra Claryjevo ministerstvo.

Užaljeni Čehi.

Odprava jezikovnih naredb je vzdramila mirni in trezni češki narod. Povsod po Češkem se je pokazala ljudska nevolja. Vlada pa, namesto da bi pomirjevala užaljeni narod, je začela streljati nanj. Na več krajih je tekla nedolžna kri. Toda Čehi niso strahopetneži, ki bi se dali ukloniti. Vladi bodo odslej vsepovsod delali neprilike, da tem prej uvidi

svoje nesrečno delo. Če so Nemci dobili prej 150 občin, da so odrekle državi pomoč v prenesenem delokrogu, našli bodo jih lahko Čehi več tisoč. Družabno občevanje z uradniki in častniki, ki ne soglašajo s Čehi, bodo ustavili, državnemu društvu Rudečega križa bodo odrekli vsako podporo, državnih poslopij občine ne bodo zidale, Čehom nasprotnim uradnikom in častnikom ne bodo dajali stanovanj ter jim odrekli vsako pomoč, občine ne bodo več pobirale davkov, ne bodo sprejele nobenega nemškega dopisa ne od uradov ne od drugod. Ako vse to ne bo pomagalo, še vedó Čehi za druga sredstva, o katerih pa še molčijo. Odpor Čehov proti vladi je dobro organiziran. V Pragi je glavni odporni odbor, v vsakem okraju so pododbori. Vidi se, da Čehi niso strahopetneži in naša želja je samo, da bi se Slovenci od njih učili.

Štajarski Nemci.

Skoro ne preteče dan, da bi ne imeli prilike poročati o kakem novem pojavu zagrizene nestrpnosti štajarskih Nemcev nasproti Slovincem. V državnem zboru so se vršile volitve v delegacije. V vsaki deželi, kjer prebiva več narodov, ponudi večina manjšini prostor v delegacijah. To bi morali storiti tudi štajarski Nemci. Prepustiti bi nam morali vsaj eno leto delegatsko, drugo leto namestniško mesto, ker tudi štajarski Slovenci morajo plačevati skupne davke. Toda tega še dosedaj nikdar nisostorili in tudi letos ne. In vendar bo se letos samo za vojaštvo tirjalo okoli 40 milijonov novega davka, a štajarski Slovenci niti govoriti ne bomo mogli, ampak molčati bomo morali in plačati. Nerazumljivo, kako morejo še nekateri Slovenci vedno podpirati po Spodnjem Štajarju nemška prizadevanja. Zasljepljenost!

Vojska v Južni Afriki.

Buri so obkolili vsa mesta, v kojih se nahajajo večje angleške posadke tako na pr. Makefing, Ladysmith, Kimberley in druge. Pri mestu Dundee so premagali Buri Angleže ter vzeli mesto. Najnovejša poročila pravijo, da je tudi Makefing izgubljen za Angleže, kajti vsled obstreljevanja je začelo mesto goreti. Buri hočejo tako dolgo oblegati mesta, da se jim udajo bodisi prostovoljno ali pa prisiljena z gladom.

Dopisi.

Iz Frama. (Vinogradske reči.) Trgatev smo letos lahko in hitro dovršili, kajti bila je pičla in slaba. Najstarejši ljudje se komaj takega branja spominjajo ter pravijo, da l. 1850 je bilo tako slabo. Na dveh oralih se je komaj nabral eden polovnjak slabe tekočine. Le trije vinogradi so dali nekoliko boljše trgatev, bojda zaradi žvepljanja; eden pa tudi brez žvepljanja.

Zaradi žvepljanja še nismo na čistem; kmet še vedno z glavo majoč govori: «To ne bo nič pomagalo». Letos so trije gospodi svoje grozdje žvepljili; pisatelj je hodil gledat nalašč ter našel prav dobro ohranjeno grozdje. Eden gospod R. je celo devetkrat žvepljal. Neki posestnik pa ni nič žvepljal, pa je imel najzdravejše grozdje; in njegova gorica je na polnoč obrnjena. Zato je morebiti prav resnično, da ima gospa luna veliko moč in upliv na plesnivec, kakor nekateri posestniki trdijo; ali pa je moko vreme plesnivec zakrivilo. Ako pa hočemo uspeh žvepljanja imeti, nas strokovnjaki učijo, da moramo že pred cvetom štupati, in to delo večkrat ponoviti, ako dež žveplo opere; da se mora žvepljati v lepem, mirnem, solnčnem vremenu; ako ti danes dež opere žveplo, moraš jutri ali v bližnjem ugodnem vremenu zopet žvepljati. Vendar pa ne smeš žvepla predebelo nasipati, da se grozdički ne osmodijo. Zautane rozge porezi, da grozdje zadosti zraka dobi. Zato bomo morali trse v rajde ali vrste spravljati ali saditi, da veter in solnce lažje

do posameznih trsov pride, seveda, pa tudi toča. Črnina je zdržala, pa je nimamo.

Tudi bodoče leto nam malo obeta, ker rozge so poškodovane, palež črni jih je požgal. Rozge so do vrha vse progaste. Mislili smo, da je to zakrivila škropitva ob solncu, pa brž ne bo, ker tudi pred solncem poškopljani trsi kažejo tako bolezen. Zato ne bomo imeli grobanja. Ker požgane rozge bi v zemlji strohnele, oke pa bi ne pognale. Rozati bomo morali na reznike, brez locnov, ker rozge so slabo dozorele, in zima jih bo umorila. Nekateri gospodarji dajo opaljene rozge umivati z nekoj tekočino, ter pravijo, da dosežejo dober uspeh. Tudi prerani mraz je 9., 10. oktobra nizkim goricam močno škodoval, je listje osmodil, in še menda oke umoril.

Brajde so se letos najbolj skazale. Nekateri maloposestniki so nabrali 2—3 polovnjake, ko jih drugi v velikih goricah dobili niso. Brajde malo truda stanejo; da jim postaviš sohe in rante, da jih obrežeš, povežeš in pa obereš. Prostora za brajde ima sleherni posestnik obilno; vsako tretje leto pa moraš trsek zagnojiti, potem si boš jesen prepeval:

Tam gori za hramom
en trsek stoji,
je z grozdem obložen,
da komaj drži!

Iz Dunaja. (Za ponesrečence po uimaha) je stavil državni poslanec g. Jožef Žičkar sledeči nujni predlog: »V teku leta 1899 je naredila toča v političnih okrajih Brežice in Slov. Gradec veliko škodo. V brežiškem davkarskem okraju znaša škoda po uradni cenitvi 20.980 gld., v kozjanskem okraju 59.712 gld. in v sevniškem okraju 133.941 gld. Vsled te nezgode vlada v mnogih občinah veliko pomanjkanje. Podpisani stavijo vsled tega naslednji predlog: Visoka zbornica naj sklene: Pozivljamo visoko c. kr. vlado, da ukrene vse potrebno v pomoč ponesrečencem.« Dunaj, dne 17. okt. 1899. Žičkar, Berks, Robič, dr. Gregorec, Povše itd.

Od Sotle. (Za uravnavo Sotle) so se potegnili tudi naši poslanci v državnem zboru. Gosp. J. Žičkar je stavil sledeči nujni predlog: »Štaj. deželni zbor je dné 28. aprila 1899 sklenil: Deželnemu odboru se nalaga, da poizveduje, v koliko je uravnava Sotle po rogačkem, šmarskem, kozjanskem, brežiškem okraju potrebna in mogoča, da se posvetuje s hrvatsko vlado, ali smatra uravnava Sotle potrebno in v koliko hoče pri delu pomagati in da se obrne do visoke c. kr. vlade za pomoč. Deželni odbor naj o uspehih sivega poizvedovanja v bodočem zasedanju poroča, oziroma naj stavi potrebne predloge.

Obravnave deželnega zbora o tej stvari dokazujejo, da je škoda, koja povzročuje vsako leto Sotla in njeni pritoki, velikanska. Tudi v letošnjem letu so bili zopet premnogi posestniki ob Sotli občutno oškodovani.

Podpisani vsled tega nujno predlagajo: Visoka zbornica naj sklene: Pozivljamo vis. c. kr. vlado, naj stori takoj potrebne korake, da se bržkobrž uravna tok Sotle in njenih pritokov v smislu sklepov deželnega zbora štajarskega.« Dunaj, dné 18. okt. 1899. Žičkar, Berks, Gregorec, Robič itd.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Mil. knez in škof) se odpeljajo prihodnji teden na Dunaj k škofovskemu zborovanju, ki se začne dne 7. novembra.

(Imenovanje.) Č. g. Ivan Vreže, veroučitelj na mariborskem učiteljsišču, je imenovan udom izpraševalne komisije za učiteljsko usposobljenost.

(Iz vojaških krogov.) Stotnikom prvega razreda je imenovan gosp. Martin Žunkovič, učitelj na kadetni šoli v Mariboru. Nadporočnikom je imenovan g. Bogumil Žitek, pri 4. pionirskem bataljonu v Ptuj.

(Za slovensko mladino.) Za mladinsko slovestvo velezaslužen gosp. Anton Kosi, učitelj v Središču, je izdal ravnokar že VIII. zvezek Zabavne knjižice za slovensko mladino. Vsebina zvezka je zanimiva, duh, v katerem je knjižica urejena, vse hvalevreden, zato opozarjamo prijatelje mladine z veseljem na ta zvezek, da ga omislijo sebi in mladini.

(Za železničarske uslužbenke.) Železniški minister je obljubil, da se železničarskim uradnikom in uslužbencem zboljšajo plače letos s 1. novembrom. Za to zboljšanje plač imata največ zaslug krščansko-socialna poslanca Tuzel in dr. Krek. A kaj storijo mokrski poslanci za delavce? Nič, samo kričijo.

(Nesreča.) V sredo dne 18. okt. se je v Preradu fare Sv. Marjete niže Ptujja požgala 6letna deklica J. Korpar. Pasli ste s starejšo sestrico krave ter kurili ogenj. Starejša deklica gre, da zavrne krave, med tem pa pride mlajša preblizu ognja in obleka se ji vname. Skočila je sicer v neko mlako, a prepozno, že drugi dan je vsled opeklin revica umrla.

(Novi štajarski namestnik.) V državnoborskih krogih se govori, da pride tržaški namestnik grof Goess (v Gradec kot namestnik. V Trst pa nameravajo poslati barona Dipaulija, ker bi se ga radi iznebili iz državnega zbora, kjer ima velik upliv. O grofu Goessu se govori, da ga usposoblja za namestniški posel bolj njegovo grofovstvo nego njegove zmožnosti. V Trstu je plesal po taktu laških uradnikov in je bil vsled tega pri Slovincih skrajno nepriljubljen.

(Umrl.) V Št. Juriju ob južni železnici je umrl dne 25. t. m. gosp. Ivan Šuklje, c. kr. poštar in posestnik, oče znanega narodnega zdravnika dr. Hinka Šukljeta v Celju. — V Št. Petru v Medvedovem selu je umrl bivši ondetni učitelj gsp. Anton Kristan v starosti 71 let.

(Naenkrat znajo slovenski.) Celjski trgovec z železnino Joh. Radakovits je hud Nmec, kateremu slovenščina nikakor ne diši. Pač pa mu diše slovenski groši. Ker so se v zadnjem času začeli slovenski trgovci gibati ter premišljevat, ali bi še nadalje jemali železo pri naših narodnih nasprotnikih, Radakovits ni bil len ter dal hitro tiskati samoslovenske dopisnice, s katerimi naznanja slovenskim trgovcem prihod svojega agenta. Toda slovenski trgovci v kljub tem dopisnicam še nadalje premišlujejo, kako bi se izvili nemškemu trgovcu. In prav je tako!

(Popačenost mladine na celjski nemški gimnaziji.) O tej stvari smo dobili naslednje pojasnilo: Sorodniki pokojnega dr. Janežiča so pri probu izročili nekatere vence s trakovi učenkam šolskih sester, da jih ne-sejo domov. Na potu proti domu, ne na pokopališču, potegne, kolikor se je dosedaj doglalo, splošno znan razposajen fant prvega gimnazijskega razreda za slovenski trak tako, da pade venec in trak deklici iz rok in ga pobere č. šolska sestra. Potem fant zbeži. Nekateri drugi fanti (eden ali dva) so še klicali: Abzug Windische! Trak torej ni raztrgan, venec tudi ne, in se ni nič vplenilo. Venec je daroval Sokol in ne Čitalnica.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jožef Kardinar, veroučitelj na samostojnih slovenskih gimnazijskih razredih v Celju, je nameščen kot veroučitelj na višji gimnaziji v Celju. Na samostojne slovenske gimnazijske razrede pride č. g. A. Cestnik, dosedaj mestni kapelan v Brežicah. Za Brežice je nastavljen č. g. Franc Lom, dosedaj v začasnem pokoju.

(Iz Frama) nam pišejo; Dne 26. okt. je pobrala nemila smrt g. Andreja Vehovarja, bivšega kmeta na Slivnici, ki je zadnji čas živel v Framu pri svojih goricah. Pokojnik je bil dober kristijan, pa tudi zvest Slovenec, ki je pri vseh volitvah stal neprestrašeno na narodni strani. V svoji dolgoletni boleznini je opetovano sprejel svete zakramente. Njegovo truplo je na Slivnici prepeljano. N. p. v. m.!

(Iz šole.) Nadučitelji so postali gg.: pri Sv. Antonu pri Sevnici Jurij Avgustinčič, učitelj v Dobju, pri Sv. Petru v Medvedovem

selu Alojz Strmšek, učitelj-voditelj ravnoram, v Podgorju pri Slovenjem Gradcu Matija Šmid, učitelj-voditelj ravnoram. Učiteljem-voditeljem pri Sv. Nikolaju pri Slov. Gradcu je imenovan Štefan Rataj, učitelj v Slivnici pri Celju. Podučitelj na nemški šoli v Konjicah je postal g. Alojz Weixler, dosedaj podučitelj v Sv. Ožbaltu ob Dravi. V Sv. Ožbaltu ob Dravi pride gdč. Ostermann, podučitelj v Ljutomeru je postal g. Franc Zacherl, učitelj v Čezanjevcih, v Šoštanju g. Jakob Vrečko, dosedaj v Preborju, pri Sv. Juriju ob juž. žel. g. Karol Kveder, dosedaj v Račah, v Studenicah gsp. Jožef Kokol, dosedaj v Poljčanah, pri Sv. Juriju ob Pesnici gdč. Marija Kralj, v Polskavi gdč. Kristina Bregant, dosedaj pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Učiteljica ročnih del v Rušah in Selnici je postala gospica Ela Gorišek.

(**Iz Celja.**) Včeraj se je igrala v celjskem Narodnem domu žaloigra »Mlinar in njegova hči.« Gledališčna dvorana je bila polna občinstva iz mesta in okolice. Igralci so dobro umevali svoje vloge. Posebno izborna je bilo igranje ljubeznive mlinarjeve hčeri (gdč. Baševa) in mlinarja (g. Perdana.) Ako bo nam prostor dopuščal, prinesemo v prihodnji številki obširnejše poročilo o tej predstavi.

(**Za slovenske sadjarje.**) Sadjarjem je treba nekatera dela že tudi pred zimo izvršiti. Predvsem se mora vsako mlado drevo povezati, da ga v pozimskem času viharji ne omajajo ali še celo polomijo. Drugo delo je to, da se njegovo deblo pred poškodbami po zajcih zavaruje. Tretje delo je, da se vsaj en meter na okoli debela zemlja prekoplje ali prelopati, ter da se tako napravljeno drevesno šipo čez zimo neporavnano pusti.

(**Ormož.**) Pri obnem zboru novega okrajnega zastopa so bili včeraj v okrajni šolski svet blizu enoglasno izvoljeni č. gosp. župnik Ivan Bohanec, g. Ivan Kočevar, g. dr. Oroslav Kristan, g. dr. Ivan Omulec in g. Makso Robič.

(**Sv. Lenart v Slov. goricah.**) V okrajni šolski svet šentlenartski so izvoljeni č. g. Franc Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor., g. Franc Wella, načelnik okrajnega zastopa pri Sv. Lenartu, g. Anton Vogrin, načelnikov namestnik, g. Matija Šuman, veleposestnik Zamarkovi, Jakob Klinar, posestnik in župan v Smolincih; cerkveni zastopnik je vlč. g. dekan Josip Jurčič, šolski zastopnik pa šentlenartski »nemški« nadučitelj.

(**Družba sv. Mohorja.**) Z razpošiljanjem družbenih knjig se je začelo dne 30. oktobra. Knjige se bodo letos razpošiljale po ti-le vrsti: Najprej jih dobi krška škofija, potem razni kraji, sekovska, zagrebška in druge škofije, Afričani in Američani, na to lavantinska, ljubljanska, tržaška in goriška škofija. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »aviso«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prostora, katerega nam itak primanjkuje na vse strani. Odbor se bode po svojih močeh potrudil, da udje knjige dobé čim preje v roke. — Romajte torej knjige v toli častnem številu po vsem Slovenskem. Budite rojake, poučujte jih, zabavajte in razveseljujte jih ter vnamajte v srcih njihovih ljubezen do Boga in domovine! Odbor.

(**Sv. Anton v Slov. gor.**) C. kr. poštarjem na novo ustanovljeni pošti pri Sv. Antonu v Slov. goricah je imenovan gospod Jakob Šegula, c. kr. poštni in brzajavni upravitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor. Nova pošta se bo imenovala Kirchberg. Ali je tudi slovensko ime Cerkenjak zraven, ne vemo. Sploh pa je celo ime jako nerodno, se malo rabi in je izven antonske župnije nepoznano.

(**Dva celjska pretepača zopet na gorkem.**) Napadalec na učitelja Gostinčarja trgovski potovalec Pollanetz in sodni sluga Horvatek sta radi svojih slavnih činov proti Slovincem prišla ob kruh. »Südmarka« je sedaj Pollancu preskrbela Pelletovo trgovino v celjski Graški ulici. V to svrhu mu je »Südmarka« darovala 2000 gld. Slovenci se bodo neki te trgovine sedaj še bolj ogibali, nego so se je doslej. Horvateka je vsprejelo c. kr. okrajno sodišče celjsko kot dostavljalec uradnih pisem. Ganljivo je, kako celjsko sodišče skrbi za nemške ljudi.

(**Delavsko stavbeno društvo**) snujejo v Celju in se bo kmalu vršil osnovalni shod. Tudi v Mariboru bi bilo dobro, ako bi ravno krščansko-socialni organizatorji začeli to človekoljubno delo.

(**Velikanski smeh**) vzbuja v političnih krogih brzajavka marenberškega trgovca Čobarja, ki jo je poslal Šenererjancem in v kateri se hujuje nad nemškimi nacionalci, ki pri delegacijskih volitvah niso hoteli razgrajati, ter pravi, da bodo v prihodnje on in njegova (!) stranka volili v državni zbor le take ljudi, ki bodo prinesli s teboj listič od Šenererja, na katerem je potrjeno njihovo nemško mišljenje. Kandidatje za državni zbor bodo torej sedaj morali hoditi k Šenererju po listke, ravno tako, kakor si hodijo naši živinorejci po živinske potne listke, kadar hočejo gnati živino na semenj. Cela dravska dolina se tudi začudeno povprašuje, kje da je Čobarjeva stranka, o koji tako oblastno govori.

(**Na Dobrni**) so ob svoji »zlati maši« vlni preč. g. kanonik Gajšek dobili zlato služni križec s kronico; povodom petdesetletnice vladanja svetlega cesarja so dobili še častno kolajno ali »medaljo« za zvesto službovanje. Letos pa je dne 25. oktobra častno kolajno za zvesto službovanje dobil tudi g. Westher. Imenovanec je dne 1. maja 1859 prišel k toplici, ki je lastnina dežele štajarske, za lekarnika ali »apotekarja« in pomožnega uradnika, letos je dopolnil štirideseto leto službovanja in je sedaj kot deželni uslužbenec stopil v pokoj. Oba gospoda naj bi se odlikovanja veselila do najsrajnejše meje življenja človeškega!

(**Ne razumejo nas.**) Mi se sicer ne pečamo navadno s takimi inferiornimi, brezpomembnimi listi, kakor je naša Marburgerca, ki si lahko svoje naročnike malodane na prstih prešteje, toda kadar njene opazke preidejo v druge liste, ki so vsaj nekoliko večjega pomena, se nam zdi umestno, da govorimo. Tako je bilo tudi zadnjekrat glede naše notice o voditelju brežiškega glavarstva, ki je dal razpošiljati le nemške opomine za plačevanje vojaške takse. Rekli smo, da je sploh nepotrebno v takih krajih, kakor je brežiški, imeti dvojezične tiskovine, ampak samoslovenske zadostujejo. Nemški listi so sedaj začeli kričati, ter rekali: »Glejte jih, taki so! Najprej zahtevajo dvojezične, potem pa samoslovenske! Zdaj so se izdali!« To kričanje je popolnoma nepotrebno. Ali ni politično takšno naše ravnanje? Počasi, a gotovo! Če se ne da vse naenkrat doseči, pa polagoma. Toda vstrajni moramo biti! Nemški listi bi nas radi v past dobili ter nam nadalje rekajo: Dobro, potem je neumestno, da tudi tukajšnje okrajno sodišče razpošilja po mestu dvojezične tiskovine, ker je Maribor nemško mesto. Toda nemški listi se motijo. Maribor ni nemško mesto, ampak le pomenčeno. Nemci v Mariboru so le gostje, in ako bo slovenščina tako napredovala po Spodnjem Štajarju kot zadnja leta, se bodo morali tudi naši nemški gostje sprijazniti s slovenskim jezikom. In sedaj jim ravno lahko služijo dvojezične tiskovine za jezikovne vaje. Pozneje bomo skrbeli, da tudi v Mariboru ne bo več dvojezičnih tiskovin, ampak samoslovenske, da se denar štedi, kajti časi so slabi. Nemci se naj jezijo, kakor se hočejo, nič jim ne pomaga, to je in ostane resnica, da so oni le pripuščeni gostje na Slovenskem. In privaditi se bodo morali slovenščine. Kmalu

pade Celje v slovenske roke, in kadar bosta celjska župana dr. Serbec in dr. Dečko, potem naskočimo Ptuj in Maribor. Heilô!

(**Trtna uš**) se je pokazala v vinogradu Ogra Kladziva pri Kapeli blizu Radgone. Tudi v Poličkem vrhu se je uradno potrdilo, da so se pokazala sumljiva znamenja trtne uši v vinogradih Marije Mladekove.

(**C. kr. socijaldemokrati.**) Ta naslov so si pridobili socialdemokratski poslanci v našem državnem zboru. Njih obnašanje je res v državni zbornici jako čudno. Vladi si ne upajo nič povedati, napadajo pa pridno druge stranke. Najbolj vladi prijazen je govoril v zadnji razpravi o Claryjevi izjavi socialdemokrat Daszinsky. Ni čudo! Voditelj naših demokratov je žid dr. Adler, kateri pa ima za ženo hčer visokega uradnika v ministertvu. Odtod prihaja vladni veter, pod katerim se ugiblje dr. Adler in cela demokratska stranka. Socijaldemokracija torej ni samo židovska, ampak tudi vladna stranka. Živeli c. kr. socialdemokrati!

(**V Rim**) so poslali mil. knez in škof abiturienta Franca Lukmana, da dovrši na zavodu Ungarico-Germanicum modroslovne in bogoslovne študije. V Rimu so torej sedaj trije Slovenci iz naše škofije. Č. g. Anton Jerovšek je kapelan v Animi in študira pravo, č. g. Avgustin Stegenšek je v Campo santo dei tedeschi in študira starinoslovje in gosp. Lukman. Razven teh gospodov še študirajo izven škofije in sicer na Dunaju bogoslovje č. g. Jožef Hohnjec, modroslovje č. g. Jožef Kržišnik.

(**V delegacije za Štajarsko**) so izvoljeni, kakor že v političnem ogledu poročamo, sami Nemci in sicer: Grof Stürgkh in dr. Wolffhardt. V celi delegaciji je sploh samo en Slovenec, namreč dr. Ferjančič.

(**V državnem zboru**) so debato o Claryjevi izjavi v petek končali. V soboto je bila volitev v delegacijo. Volitev se je vršila mirno, le Šenererjanci so nagajali. A njihovo število je premajhno, da bi mogli delo v parlamentu ovirati. Šenererjanci so grozno upili nad nemškimi nacionalci in liberalci, ker jim niso hoteli pomagati razgrajati. Imenovali so jih izdajice in goljufe. Nemški nacionalci so vsled tega opustili vsako parlamentarno občevanje s Šenererjanci.

Društvene zadeve.

(**Vabilo.**) K odborovi seji družbe duhovnikov lavantinske škofije dne 7. novembra, v torek ob 11. uri predpoldnem uljudno vabi preč. gg. odbornike predsedništvo.

(**Katoliško slovensko**) politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini priredi v nedeljo 12. novem. ob pol četrti uri popoldne političen shod pri Št. Ilju v Slov. goricah v prostorih g. Fr. Celcerja s sledečim vspeedom: 1. Slovenci, bodimo ponosni na svoj narod! govori društveni predsednik. 2. O naših državljanskih pravicah razpravlja g. dr. Ivan Glaser iz Maribora. 3. O koristi in potrebi kmetijskih zadrug podučuje gospod Ivan Kač iz Žalca. 4. Predlogi in nasveti. Šentiljski Slovenci, pridite do zadnjega moža vsi na ta važni shod!

(**Mili darovi za družbo vednega češčenja**) Sv. Frančišek v Stražah 5 gl. 14, Veržeje 7 gld., Slov. Bistrica 20 gld., Griže 26 gld., 04 kr., Sv. Jernej pri Konjicah 32 gl., Sv. Urban pri Ptuj 15 gld. 35 kr., Sv. Lenart pri Vel. Nedelji 4 gld. 52 kr., Sv. Kungota na Pohorji 8 gld., Videm 10 gld., Frankolovo 21 gld. 20 kr., Sv. Peter pri Radgoni 60 gld., Rečica 3 gld. 22 kr., Kamnica 1 gld. 50 kr., Dolič 10 gld. 46 kr., Rogatec 10 gld. 60 kr., Kozje 20 gld., Polje 10 gld. 30 kr., Sv. Križ pri Ljutomeru 16 gld. 50 kr.

(**V odboru društva »Dijaška kuhinja« v Ptuj**), čegar predsednik je sedaj c. kr. notar Ožgan, namestuje predsedništvo g. dr. Horvat, odvetnik, tajnik je č. g. Moravec, mestni vikar in blagajnik č. g. Fr. Majcen, gimn. profesor. — Odbor omenjeno društvo vsestranski podpora prav toplo priporoča, naj

bode, da se prispevki določijo ali v denarjih ali pa v naturalijah. — Darovali so društvu v novem šolskem letu p. n. gg. podporniki: dr. Jurtela 10 gld., dr. Stuhec 5 gld., dr. Horvat 10 gld., Pinterič 2 gld., Schuler 1 gld., Goričan 1 gld., Vaupotič o. Leonard 2 gld., Eminger 50 kr., Jurca 10 gld., Stepic 2 gld., Janžekovič 1 gld., Kumer 2 gld., sl. odbor čitalnice v Ptujju namesto venca † g. Bratuši 10 gld., čč. gg. duhovniki pri pogrebu g. Bratuša namesto venca 11 gld., Črnenšek 1 gl., Črnko 5 gld., ter mesečne doneske: Belšak o. Karl 3 gl., dr. Brumen 1 gld., Cilenšek 1 gld., J. 1 gl., Lorber 30 kr., Mohorič 30 kr., Menhart 1 gld., Moravec 1 gld., Ožgan 1 gld., Planinšek 30 kr., Toplak 50 kr. Pristrčna hvala vsem!

(Slov. kat. akad. društvo Danica) je izvolila pri prvem rednem zboru v XI. teč. dne 26. oktobra sledeči odbor: Predsednik: Anton Vadnal, stud. phil., podpredsednik: Luka Arh, stud. phil., tajnik: Anton Cvetek, stud. iur., blagajnik: Rudolf Lampe, stud. agr., knjižničar: Bogumil Remec, stud. phil., gospodar: Matija Lavrenčič, stud. iur.

(Pri Sv. Jederti nad Laškim) se je vstanovila na dan Vseh svetnikov Čitalnica. Shoda so se vdeležili vsi farani. Govoril je vlč. g. dr. A. Medved, prof. iz Maribora. Isti dan se je vstanovila bratovščina presv. Srca Jezusovega, ki je bila iz Rima kanonično potrjena. Govoril je vlč. g. dr. A. Medved, profesor iz Maribora.

(Celjska narodna godba) je včeraj igrala pri gledališni predstavi »Mlinar in njegova hči« pod vodstvom g. Koruna prav izvrstno. Najboljši igralci, ki so prej bili pri mestni celjski godbi, so prestopili k narodni godbi. Slovenskemu občinstvu priporočamo to godbo za koncerte.

Iz drugih krajev.

(Kranjske novice.) Pri volitvi v kranjsko kmetijsko družbo so zmagali liberalci. Katoliško-kmetska stranka je ostala v manjšini. Za kmete bodo osnovali sedaj posebno osrednjo zadrugo, ki bo skrbel za kmetske koristi. — Slovenska nižja gimnazija v Ljubljani se zviša v višjo gimnazijo. Treba bo skrbeti, da se tudi v Mariboru in v Celju vpeljejo počasi na zgornji gimnaziji slovenske paralelke, kakor so že na spodnji.

(Zadružno skladišče v Sinčivasi) na Koroškem se je otvorilo v nedeljo dne 29. oktobra jako slovesno ob navzočnosti udeležencev iz vseh delov Koroške. Zbralo se je tu nad 1500 slovenskih kmetov, da so pričali, kako se blagoslavlja nov dom slovenskega oratarja, da se navdušijo ob ognjevitih govorih za svojo stvar. Res ogromna udeležba in sijajen uspeh slavnosti v Sinčivasi je najboljši odgovor na drzno izzivanje slovenskega ljudstva od strani znanega bar. Rokitanskega, ki je dne 22. oktobra v bližnjem Velikovcu rohnol zoper vse, kar ne prisega na zastavo lažiliberalnega in nemškutarskega »bauernbunda,« zlasti pa zoper slovenske duhovnike, ker se ti posvečujejo narodnemu in gospodarskemu delu med ljudstvom. Lepo stavbo je ob 1. uri pop. blagoslovil mil. g. prošt iz Dobrevasi, L. Vavtižar. Potem se je v lepo okinčani dvorani vršilo slavnostno zborovanje, h kateremu je došel med drugimi tudi častitljivi starosta koroških Slovencev, mil. g. prošt Lovro Serajnik iz Tinj. Zborovanje je bilo v lepo okrašeni veliki dvorani nove hiše. Otvoril jo je g. vikar Podgorc, ki je pristrčno pozdravil v tolikem številu došle rodoljube in podal poročilo o novi stavbi. Gospodarska zadruga je imela doslej 15.323 gld. dohodkov in 14.583 gld. stroškov. — Nato so govorili o pomenu, namenu in delovanja zadrug ter o gospodarskem stanju našega kmeta gg. I. Kač iz Žalca, posl. Fr. Grafenauer in odvetnik dr. Ivan Šušteršič iz Ljubljane. Navdušeni in temeljiti govori so našli v poslušalcih, ki so jim z največjim zanimanjem sledili, glasen odmev in živahno pritrjevanje. Iskrene besede, zlati nauki, ki so se čuli tu, obróde

gotovo lep sad in navdušenje, ki je nastalo med poslušalci, gotovo ni bilo le hipno. Po nekaterih formalnostih se je zaključilo zborovanje z »živio«-klici cesarju in papežu. — Pristrčne ovacije so priredili zborovalci gosp. dr. Šušteršiču in mil. g. proštu Serajniku. — Sledila je na to prosta zabava, pri kateri je koncertirala godba. Vkljubo tolikemu številu ljudstva ni bilo niti najmanjšega nerada. Lepa slavnost je pokazala, da še Koroška ni propala!

(Visoke ženitve.) Poroča se, da je postalo zopet negotovo, ali se cesaričinja — udova Stefanija omoži ali ne. Na vsak način pa se še možitev, koja bi se imela že vršiti sedaj novembra, za nekaj časa odloži. — Mnogo se govori tudi v zadnjem času, da se bo prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand ženil z grofico Chotek. Grofica Chotek je navdušena Čehinja. Znano je, da je tudi Franc Ferdinand Slovanom zelo naklonjen. Ako se res oženi Franc Ferdinand z grofico Chotek, potem se bo moral odpovedati prestolu. Prestolonaslednik bi postal potem nadvojvoda Oton, o katerem pa se govori, da bi se v tem slučaju tudi odpovedal prestolu na ljubo svemu sinu.

(Vojska v južni Afriki.) Najnovejša poročila pravijo, da so Buri pri mestu Ladysmith sijajno premagali Angleže ter vjeli 42 častnikov in 2000 mož. Na Angleškem je vsled tega zavladala velika vzemirjenost. Nadalje so Buri Angležem na zapadni strani vzeli tudi mesto Vryburg in izobesili transvalsko zastavo. Zmagovalni general je imel navdušen govor ter rekel, da v Vryburgu ne bo nikdar več vihrala angleška zastava.

(Nemški uradniki.) Kakor poročajo listi, je v Millstatu na Koroškem poštni upravitelj Karl Schwieger izneveril 14.000 gld. ter pobegnil. Uničil je tudi brzojavne žice v Millstatu, da ga niso mogli takoj zasledovati.

(Strelne vaje angleških bojevnikov.) V Pretoriji izhajajoči »Volksstem« popisuje v jedni zadnjih številkih strelne vaje angleških vojakov v bližini Ladysmitha. Določenega dne dopoldne nagnali so angleški vojaki 70 koferskih koza v neki zapuščeni in pol razdrti živinski hlev na griču ter jih potem dobro privezali. Po dovršenem delu so se podali v nižavo ter postavili v razdalji četrt milje 12 topov. Kmalu po »menaži« se je pričelo streljanje in pokalo je do 4. ure tako, da je bil ves hrib pokrit s kroglijami, šrapneli in granati. Točno ob 4. uri se je pa ogenj ustavil in častniki so se podali na hrib, da se na lastne oči prepričajo o učinku modernih topov na privezane žive stvari. Toda, glej čudo, mesto 70 so našli 71 živih koz, poginil je le eden kozel, ki si je zadrnil vrat. Spočetka niso verjeli lastnim očem, potem so se pa prepričali, da je mej bombardovanjem jedna koza pomnožila družbo z dvema mladičema.

(Pruski topovi v Avstriji.) Tudi mej Prusi se še nahajajo zmeraj nekateri ljudje, katerim se gabi prusačenje avstrijskih Nemcev. »Berliner Tagblatt«, pa piše o znanem izreku posl. Türka v avstrijski poslanski zbornici mej drugim to-le: Proti takemu načinu boja za nemštvo, kakor ga bojujejo posamezne skupine v dunajskem parlamentu, moramo vendar jedenkrat odločno ugovarjati. Kako pride Türk do tega, da govori o dispozicijah naše armade? Kako si upa ta poslanec pripisovati pruskemu kralju namen z vojsko prodreti v ozemlje sprijateljene avstrijskega cesarja? Ta grožnja v državnem zboru je bila naravnost izdajalska proti lastni deželi. Kot taka nas ne briga. V zbornici sami, kjer je bila izgovorjena, naj bi bila našla odločnega odpora. Toda kar se tiče nemškega cesarstva, jo je treba najodločneje zavrniti, sicer bi morda nekatere prevročekrvne glave avstrijskih schönerrerskih krogov še dospelo do prepričanja, da je posl. Türk dobro poučen o tajnih načrtih ruskega kralja. V Nemčiji prav nič ne hrepené po intervenciji za avstrijske Nemce. Naj bi nemško-nacionalni prvaki, ki med

črno-žoltimi mejniki rjove »Wacht am Rhein«, s čimur razburjajo Čehe in Poljake, skrbeli raje za Wacht an der Donau. Toda zato že davno nimajo nobene sposobnosti. — Türka in njegovih seveda tudi ta resen opomin ne bo spreobrnil, ker ve, da je med Prusi vendar tudi mnogo takih elementov, ki se popolnoma strinjajo z njegovim načrtom. Zanimiva je tudi sodba o naših Nemcih o njihovih sposobnostih. Naravnost se jim pove, da so nesposobni, da so se izživeli Slovani jim to vsak dan pravimo, sedaj že tudi Prusi to pripoznajo.

(Iz avstrijskega juga.) Nadškof v Zadru Grgur Rajčević je v petek umrl. V zadnjem času se je njegovo ime pogosto imenovalo v boju proti in za glagolico. — Dalmatinski rodoljubi nameravajo ustanoviti v Splitu katoliški gimnazij. — Dne 17. novembra t. l. poteče 50 let, odkar je postal slavni Jugoslovan Josip Juraj Strossmayer škof djakovski. Slovesno slavljenje petdesetletnice se bo slavilo še le drugo leto na dan 7. septembra.

(Plovni kanal z Dunaja v Trst.) Trgovinsko ministerstvo je dalo v sporazumljenju s prizadetimi deželami inženirju Wagenführerju dovoljenje, da se peča s tehničnimi predeli za plovni kanal, ki bi vezal Dunaj s Trstom, in sicer za dobo jednega leta. Tako dovoljenje je bil dobil že l. 1894. neki ruski dvorni svetnik. Po njegovem proračunu bi stal tak kanal kakih 160 milijonov gold.; napravili pa bi tak kanal tekom treh let. Ovire, ki bi bile na progi od Dunaja čez Gloggnitz, Bruck, Gradec, Spodnji Dravograd, Trbovlje, Ljubljano do Trsta, bi se dale odstraniti z napravo 22 poševnih ravnil.

(Skrivnosten umor na Ogerskem.) V araverskem komitatu je krščansko prebivalstvo mesteca Namesto v silnem razburjenju. Na stopnicah stare kleti, katere že dolgo časa nihče ni rabil, je neka dekla zapazila znamenja krvi. Vsled tega je stopila v klet in tu je dobila v nekem kotu moško truplo. Vsled njenega kričanja so prihiteli sosedje v klet in zapazili, da ima umorjeni globoko rano čez goltanec. Umorjeni je 17-letni pastirček Janez Erchlan. Pri sodišnem ogledu se je dokazalo, da v truplu ni krvi. Pred vhomom v klet so dobili krvavo desko, na kateri so morilci prenesli v klet gotovo že mrtvega pastirčka. Ker smrtna rana sega od jednega ušesa do drugega, je povse izključeno, da bi se bil Erchlan sam umoril. Zadnjič so videli Erchlana živega v družbi žida Jakoba Jakobsona, katerega vzdržuje občina.

(Zdravniki ruskega carja.) Vedno se raznašajo vesti, da je mladi ruski car bolehen, ker ima preveč dela. Na mladega carja pazi res cela vrsta zdravnikov, v vsem jih je 28, in vsak je v svoji stroki najboljši. Najprvo pride na vrsto glavni dvorski zdravnik, za njim 10 dvorskih zdravnikov, trije ranocelniki, 4 pomožni zdravniki in eden za ženske bolezni, dva zdravnika za oči, trije za noge, dva zdravnika za dvorsko osobe in eden zobozdravnik. Pri toliko zdravnikih se bi morala sama bolehnost preplašiti.

Zadruženje.

(Govor g. Ivana Kač-a.)

((Dalje.

A to nam je le tedaj mogoče, ako se organiziramo, ako se združimo v kmetijske zadruge, in ako se te zvežejo v Zvezo, da potem lahko edino, složno, kompaktno delamo vsi za enega in eden za vse, za povzdigo našega blagostanja in v obrambo zoper veliki kapital. Da se da to prav lahko doseči, hočem v kratkih potezah dokazati s številkami in sicer vzamem tukaj našo ožjo domovino Spodnještajarsko.

Spodnji Štajar ima njiv 131.000 hektar., travnikov in pašnikov 162.000 hektarov in

Poslanci! Celjska policija še ni podržavljena!

vinogradov 26.000 hektarov. Na tej zemlji prideluje se sedaj pšenice 260.000 meterskih stotov, rži 270.000 met. stot., ovsa 200.000 met. stot., vina 350.000 hektol., in se redi 24.000 konjev ter 215.000 glav goveje živine. Dosedaj so pač spodnještajarski kmetovalci prav malo od teh svojih pridelkov prodajali preko meje, večinoma so se porabljali vsi pridelki doma. Za izvažanje svojega blaga naši kmetje niso mnogo skrbeli. Saj tudi mnogo čez lastno potrebo niso proizvajali. Kajti vsak kmetovalec dela pri nas po starem kopitu sam za se na trgu in vsled tega pa ne more tekmovali z drugimi deželami. Ker se proda blago le prekupcem, daje blago po vsaki obljubljeni ceni. Poprečni dohodki naših posestev so dosedaj od njih 50 gld. od hektara, vinogradi 100 gld. od hektara in živina pa je dala povprečno po 20 gld. dohodkov od glave. Ako vzamemo poprej navedene številke, nam da to povprečnih dohodkov 13½ miliona na Spodnjem Štajerskem. Ker pa ima vsak kmetovalec povprečno na leto 250 gld. stroškov, in če vzamemo 50.000 spodnještajarskih kmetovalcev, vidimo, da znašajo stroški 15 milijonov na leto, torej za 1½ miliona več kakor pa znašajo dohodki. Da pa so te številke resnične, je žalostni dokaz ta, da je naš kmetovalec v resnici od leta do leta bolj siromašen in več dolžen na svojem posestvu.

Dragi prijatelji! Mar se nam naj ne ježijo lasje, ako pomislimo, s kako hitrimi koraki da gre naše kmetijstvo poginu nasproti. Da, dragi kmetje! Tukaj je potreba hitre in zdatne pomoči, in ta je v močni or-

ganizaciji kmetov v kmetijskih zadrugah. Vsi naši kmetovalci se morajo združiti v kmetijske zadruge, in te pa se morajo zjediniti v Zveze, da bodejo tako močni in edini delali vsi za enega eden za vse v povzdigo blagostanja. Nastati morajo tudi poleg kmetijskih zadrug mlekarne, sirarnice, vzgojevališča pitane živali itd. In ker bomo imeli več in boljše živine, bomo pripravili tudi več in boljsega hlevnega gnoja ter bomo naše njive in vinograde boljše gnojili, kar nam bode dalo več in boljsega blaga kakor do sedaj, in ker bomo združeni, bomo po strojih in v skupnih skladiščih naše pridelke priredili za trg tako, da bomo prav lahko tekmovali na vsakem trgu in pri vsakem zaganjanju vojaških potrebščin.

Ko smo si vsled zjedinenja tako pomnožili našo domačo koristno živino in iste proizvode vsled edinosti in dotičnih priprav in strojev spravili v denar, ko smo prisilili naše polje k večjim doneskom in smo pridelano blago prodali direktno brez vseh prekupcev in izkoriščevalcev na konsumente, je očitno, da smo si podvojili naše dohodke pri enakih ali še manjših stroških. Poslušajmo, kaj govorijo številke! Ako smo si podvojili živino, imamo iste pol milijona, in ako smo si podvojili dohodke od živine, imamo istih 10 milijonov in ako smo si podvojili dohodke polja, imamo istih 19 milijonov, če vzamemo stroške kakor poprej 15 milijonov, imamo več dohodkov za 24 milj. gld.

(Dalje prih.)

Loterijne številke.

Gradec 28. okt. 1899 46, 90, 72, 82, 70
Dunaj „ „ „ 8, 36, 26, 70, 15

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gld. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. — Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojjubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante.

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;

pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

Kje se v Ptujju kupuje najceneje?

Le pri

Kajetanu Murko,

na glavnem trgu št. 4.

Tam se dobiva za jesen in zimo sveže došlo **Jäger-jevo perilo za ženske in tudi otroke**, nogavice, ovratniki, bele srajce, obuvala za dom od dobre klobučevine vsake velikosti.

Priporočam tudi častiti duhovščini in vsemu učiteljstvu v okolici svoje prav izvrstno Jägerjevo perilo po najnižjih cenah.

Opozarjam nadalje vse šole v okolici da imam po najnižjih cenah na prodaj **pavole, preje, volne, stramina** za ženska ročna dela.

Podlago za vsako obleko priporočam prav toplo krojačem in šiviljam. 3-3

Proseč prav obilnega obiskovanja, obljubujem najnižje cene in solidno postrežbo ter ostajam

z odličnim spoštovanjem udani

Kajetan Murko

v Ptujju na glavnem trgu 4.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru,

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 8

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

	Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.	
Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno	<p>P. n.</p> <p>Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo trgovino premestil v</p> <p>Poštne ulice št. 3.</p> <p>in da sem jo z zimskim blagom popolnoma na novo založil.</p> <p>Posebno priporočam mojo veliko zalogo suknena blaga za moške obleke, vsake vrste volne in porhante za ženske obleke, Jägerjove srajce, zimske robce, odeje in koce po najnižjih cenah.</p> <p>Z odličnim spoštovanjem</p> <p style="text-align: right;">Franc Dolenc.</p>	Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno
	Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.	

7.000

na podlagi ameriških trt rip. portalis in solonis vcepljenih najzlahtnejših grozdnih vrst, kakor silvanec, kraljevina, valovina, traminec itd. Trte so enoletne in vkoreninjene. Cena 10 do 14 kr. na mestu. — Prodaja **Alojz Horvat**, posestnik v **Drakovcih** p. Malanedelja pri Ljutomeru. 3-3

Službo

išče oženjen mož. 4 osebe vse izurjene za kmečko delo. Šel bi tudi za hlapca, kjer rabijo oženjene. Naslov pove upr. lista. 1-2

Pratike in koledarji

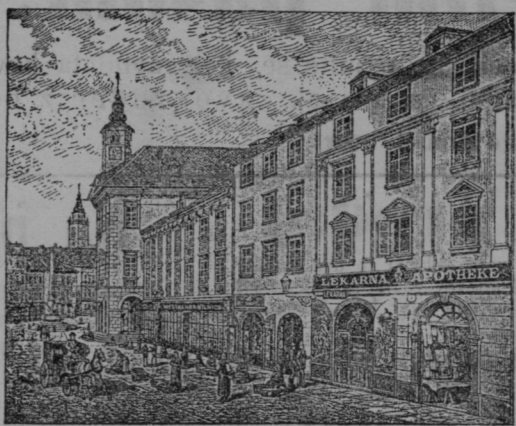
za 1900 se dobivajo 4 na drobno in debelo v trgovini **J. N. Peteršiča v Ptujju.**

Poslanci! Gospod Zoff je še vedno med Slovenci!

Lekarna

Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/2 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogljice. 1 škatulja 40 kr., 3 škatulje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni,

pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša šelka, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zametek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabi, služi za tvorbo mesa in tolašče. 1 zametek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ptujju zraven glavarstva

priporoča slav. občinstvu in prekupovalcem veliki izber kovčkov platnenih in usnjatih, denarnic, pip lesenih in porcelanastih, denarnic, ustnikov, cevi zd pipe, žepnih nožev, škarij, nožev in vilic, žlic, britev, očal, šivank, igel za lase, glavnikov, krtačic, mila, parfumov, harmonik kakor tudi šila, dret, špagovine itd.

Dalje različnih krtač, remen in pasov, gumbov, brošk, prstanov in rinčic.

Istotam dobiva se lepi pismeni, kancelijski konceptni, svilnati in barvani papir, kovertov in vizitnic v vseh velikostih, prodaja se po zelo ugodni ceni.

Zaloga tiskovin, molitvenih in šolskih knjig. — Na veliko znižane cene, zunanja naročila se možno točno odposiljajo.

Priporoča se z velespoštovanjem
J. N. Peteršič, Ptuj.

2

Najboljše strune za citre, gosli, kitare in tamburice.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** prišeženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

39

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih glasovirjev

in pijanin

(s križnimi strunami, orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

9—12

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.

Posojila po najnižji ceni.

Naznanja

se Vam, da se v novi žganjariji v barvarski ulici 7, v Ptui, (v hiši kjer je poprej prodajalnica Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se bode, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen.

Al. Mir. 12

Dr. Anton Vilímek,

okrožni zdravnik na Ljubnem

uljudno naznanja, da se je povrnil od svoje vojaške službe iz Prage in da se bo sedaj poleg zdravilstva pečal tudi s celo zobozdravniško tehniko.

Ljubno, 3. oktobra 1899.

3-3

Dr. A. Vilímek,

okrožni zdravnik.

Rudeč zavoj z belim pasom!

Ste uže kedaj poskusili pravo Oelzovo-kavo? Ako še ne, potem ne mudite se, ker ravno ta kava je najboljša primes k bobovi kavi. Samo paziti morate, na to Vas posebno opozarjamo, da je vsak zavoj rudeč z belim pasom

☛ Dobiva se v špecerijskih trgovinah! ☚

The Gresham

največje zavarovalno društvo na življenje.

Aktiva društva do 31. decbr. 1897 K 159.997,579 —
Letno vplačilo premij . . . . . > 28.823,375 —
Izplačane zavarovalnine od l. 1848 > 343.860,067 —
Novih zavarovancev 7468 za svoto > 67.331,351-91

Kdor bi si rad življenje zavaroval, naj naznani po dopisnici naslov in naznani se mu vse potrebno. — Dopisuje se slovensko, hrvaško, nemško in italijansko.

Zastopnik Karol Scheidbach, knjigotržec, v Mariboru, Gosposka ulica 28. 2-5

Naznanilo!

Kmetijska zadruga v Žalcu naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso nje udje, da se dobi **umetni gnoj kompost in tomaževa žindra**, kakor tudi živinska sol pri:

Anton Kolencu trgovcu v Celju

v «Narodnem domu»,

10

kamor se naj neudje zadruga obrnejo, bodo dobro, hitro in prav ceno postreženi.

Vožnje karte
in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 33

Umetno

**stavbarsko-klesarski obrt
Murnikovih naslednik.**

Anton Gajser,
lastnik.

Kaiserstr.-The-
atergasse št. 18.
Obstoji že
42 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

v Mariboru.

Izdelujejo se umetelni altariji, prižnice, krstni kamni, kipi, mavzoleji, grobišča itd. po lastnih in tujih načrtih. Velika zaloga gotovih nagrobnih kamenov od mramora, granita in sienita.

☛ Priznana nizke cene. ☚ 20

Na prodaj

Hram s tremi sobami in dve kuhinji se takoj pod prosto roko za 1950 gld. takoj proda. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri krojaču

F. B. v Poberški ulici št. 7.

Naznanilo.

V Selnici na Dravi bomo naš živinski sejem mesto v ponedeljek imeli v torek

7. novembra t. l.

k kateremu se kupci in prodajalci uljudno vabijo.

Na prodaj.

Hiša, v kateri je trgovina mešanega blaga, prodaja c. kr. tabaka in pismenih znamk. Stoji na najlepšem prostoru in v denarnem kraju blizu šole in med dvema cerkvama brez konkurence. Več pove **Franc Golčer v Čadramu p. Oplotnica.** 1-3

Izjava!

Jaz priznavam poštenost trgovine Andreja Supanca po domače «Šrajner» v Pristavi, ter korektnost tehtnic, ktere se v tej trgovini rabijo; obžalujem, ako sem proti kateri osebi glede poštenosti omenjene tvrdke, in glede korektnosti tehtnic pri tej tvrdki razžaljive besede govoril, ter prosim vsled tega gosp. E. Supanca odpuščanja.

Sparhagl.

Prodaja

cerkvenega vina bo v ponedeljek 6. t. m ob 10 dop. na dražbi v Malemvrhu in ob 2. popoldne v Gavcih.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščne **Goltsch pri Konjicah**, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.** 38-50

Na prodaj.

Uršula Anderluh, posestnica na Sladki gori pošta Smarje pri Jelšah, prodaje svoje posestvo obstoječe iz prostorne hiše, dveh vinogradov in enega hleva. To posestvo bi bilo posebno primerno za kakega mašnika penzionista, ker je samo tri minute oddaljeno pa tudi za trgovino bi se lahko porabilo. Natančnejše se izve pri posestnici ali pa pri **P. Ananija vikar, frančiškanski samostan v Brežicah.** 1-3

Dražba

cerkvenega vina bo 6. novembra ob 10. uri dopoldne v cerkveni kleii v Ritoznoj — Rittersberg. Vina je 8 polovnjakov.

Slabi časi

vendar sladkor — zastoj!

Kdor pri meni 5 kg. Portoriko-kave a gld. 1-95 s poštnino vred po vsaki pošti naroči, dobi 5 kg. sladkorja — zastoj! Samo

Ivan Sajovic — Gradec

Murplatz 1. 5-5

Naznanilo.

Dovoljujem si naznaniti častitim gospem v mestu in na deželi, da izdelujem obleke vsake vrste po najnovejših dunajskih in berlinskih modnih časnikih in to zelo elegantno in po nizki ceni.

Poučujem tudi v prikrojevanji in izdelovanju oblek po zelo lahkem načinu.

Priporočujoč se, da me počastite z mnogobrojnimi naročili se bilježim udano 3-

Tončika Koren,

krojačica za ženske obleke
Maribor. Nagystrasse št. 10

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Dopisnice razglednice

(Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.